

ኪዳን

ዕለዊ ልሳን ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን

ኮለት ጦርላይ ገጠተ ጦገገት

ቁ፡ 01- 6ይ ዓመት- ለካቲት 2015

ተጋ. ሐሴን ከሊፋ (ኩሉ ደላዩ ለጦጠ ገምገማት 2ይ ሃገራዊ ጉባኤ ከረባረብ አለም) ።

ተጋ. ጀግላ ሳልኤ (ስርዓት ህገደፍ ኣብ ኩሉ መዳያዊ ዓሚቕ ትልውላውን ተስፋ ምቕራጽን ናይ ምንቁልቋል ኩነታትን እዩ ዝርከብ ዘሎ።)

ኪዳን ማሰት፡

አብ ኤርትራዊ ማሕበረ-ሰብ አዝዩ ዝውቱር፡ ንሕልናዊ መብጽዓ ዝገልጽ ቢሂል'ዩ። እዚ መብጽዓ'ዚ፣ ዘይበልን ዘይሃስስን.....ማሕላ'ዩ። እዛ ብሓልዮት ቤት ጽሕፈት ዜና ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን እትዳሎ መጽሔት ድማ፡ ነዚ አብ ማሕበረ-ሰብና ዓሚኛ ትርጉም ዘለዎ ብሂል ከም መለለዩአ መሪጹ፡ ብመንፈሱን ትሕዝቶኡን ሪዒማ፡ አብ መስርሕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ከምቶም ካልኣት ሃገራውያን ብጺሒታ ክትፍጽም፡ ንድርዕታት ሃገራውን ህዝባውን ጸር ክትሰከም፡ ሕልናዊ መብጽዓ አትያ፡ ንድሕነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንምውሓስ፡ ዕላዊ መጽሔት ጽላልና ኮይና “ቃል-ኪዳን” አትያላ!!

ትሕዝቶ

- **ርእሱ-ዓንቀጽ፡**
ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ.ብምውጋድ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ነረጋግጽ፡
- **ፈጻሚታት፡**
አዲስ አበባ- አውስትራልያ፡
- **ቃለ መሕተት፡**
ተጋዳላይ ጀማል ሳልሕ አቦ መንበር ኤ.ዲ.ኪ፡
- **ዓምዲ አንብብቲ፡**
 1. ካብ ብሕቡእ ሕሚታ ርእይቶ ብጋህዲ፡
 2. ንገለ ብሕገ ነቲ ካልእ ብሕልና ዘሕትት ከይክውን?
- **ዓምዲ ሰነ-ጥበብ፡**
ግጥሚ፡ እምቢ ንምልኪ!!
- **ሓፈሻዊ መትከላት ኤ.ዲ.ኪ**

E-mail:- webmaster@erit-alliance.com

ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ.ብምውጋድ ድህነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ነረጋግጽ

ህዝብና አብ ትሕቲ ስማዊ ሃገራዊ ነጻነት ብሕሱም ምልክን ጭቆናን ናይ ስርዓት ህግደፍ ከሕልፎ ዝጸንሐን ዘሎን፡ ኩሉ መዳያዊ ሓሳራ-መከራ ጸብጺብካ ዝውዳእ ኣይኮነን። ኣሕጺርካ ንምጥቃስ ዝኣክል ግን፡ ህዝብና ከም ህዝቢ ሰብአውን ደሞክራሲያውን መሰላት ተሓሪሙ፡ አብ ኤኮኖሚያዊ መዳይ ኣልሚዑ ከይጥቀም፡ንልምዓት ዝሕግዝ ፖለቲካዊ ሰላማዊ ኩነታትን ናይ ልምዓት እስትራቴጅን በኹሩን ዕድል ስኢኑን፤ ብስእነት፡ ድኽነትን ዝተፈላለዩ ሕግማትን ይሳቕ አሎ። ፍትሕን ርትዕን ረኺቡ ርሀው ሂወት ከይመርሕ፡ ብፈላላዩ ሚላ ምሕደራን፡ ዝተፈላለዩ መልክዓት ብልሽውና መሓውራት ናይቲ ኣዕናዊ ስርዓት እናተሳቐየ አብ ኣዝዩ ከቢድ ናይ ከበባን ጭቆናን ስእነትን ስደትን ኩነታት ይርከብ አሎ።

አፍራዬ ሓይሊ ሰቡ፡ መንእሰያትን ብዕድመ ዝደፍኡ ሽማግሌታትን በብዓቕሞም ስድራቤታት አብ ምሕጋዝ፡ ምምራሕን ምምሕዳርን ተረጎምን ሓላፍነቶምን ከይጸወቱ፡ ብስም ሃገራዊ ኣገልግሎትን ሃገራዊ ልምዓትን ዝተመኸዩ ኣዕናዊ መደባት ናይቲ ጨቋኒ ጉድሱ፡ ናብ ዘበናዊ ጊሎት ተለዊጦም፡ ኣገልገልቲ ናይቶም መንግስታዊ ስልጣን ብሓይሊ ዝጨበጡ ሰብ ስልጣናትን መራሕቲ ናይ ዝተፈላለዩ መንግስታዊ መሓውራቶምን ከይኖሩ፡ ናይ ግዜ ገደብን ክፍሊት ዋጋ ጸዕርን ብዘይብሉ ይብዝበዙ ኣለዉ። ከም ውጽኢት ናይዚ ተርእዮዚ ድማ ኤርትራውያን ስድራ-ቤታት ክጽገማን ክፈርሳን ይግደዳ ኣለዋ፤ ዋሕዚ ስደት ድማ አብ ታሪኽ ህዝብና ተራእዩ ብዘይፈልጥ ማዕበሉ በሪኹ ብኣዝዩ ኣሰካፊ ኩነታት ይቕጽል አሎ።

እዚ አብ ህዝብና ዝረካዘ ዘሎ ፖለቲካዊ ጭቆና፡ ቁጠባዊ ምዝመዛን ድኽነትን፡ ምምሕዳራዊ ኣድልዎን፡ ማሕበራዊ ጸገማትን ጻጸቦን ወ.ዘ.ተ ዝፈጠሮ ኣሉታዊ ኣንፈቱን ናብይ ከምርሕን እንታይ ከስዕብን ይኸእል? ዝብል ግዜ ዘይህብ ሕቶ ኣልዒልና ምስ እንመዝን፡ ናይ ህዝብናን ሃገርናን ህልውናን፡ ብሓድነት ቀሲኑ ናይ ምቕጻል ዕድል ዘጽብብን ዝፈታትንን እዩ። ምስቲ ኣብቲ ጨቋኒ መንግስቲ ዝረካዘ ዘሎ ኩሉ መዳያዊ ናይ ምድኻምን ውድቀትን ምልክታትን፡ ተለኻኺምካ ናይ ምጥፋእ ብሕታዊ ኣሉታዊ ምርጫን ተደሚሩ ክምዘን ከሎ፡ ብቃልሲ መግትኢ ክንገብረሉ እንተዘይበቐፍና፡ ንድለዮ ኣይንድለዮ፡ ሃገርና ናብ ዝፈሸለት ሃገር ክትሳጣሕ ከም እትኸእል ዘምላኽትዮ ጥራሕ ዘይኮነሱ፡ ህዝብናን ሃገርናን ናይ ውድቀትን ምብትታንን ሓደጋ ከጋጥሞም ከም ዝኸእል ምግማትውን ዘጸግም ኣይኮነን።

ስለ ዝኾነ ኣብዚ ግዜዚ ከነልዕሎ ዘለና ህጽጽ ሕቶ፡ ህዝብናን ሃገርናን በዚ ዝኸድዎ ዘለዉ ኩሉ መዳያዊ ጽጉምን ሓደገኛን ኩነታት እንተቐጸሎም እንታይ ክገጥሞም ይኸእል? ዝብል ሕቶ ዘይኮነሱ፡ ነዚ አብ ህዝብናን ሃገርናን ዝረካዘ ዘሎ ናይ ምንቁልቋልን ውድቀትን ኣሰካፊ ምልክትን ኣንፈትን ብከመይ ንቃለሰን ጻጺፍና ናብ መንገዲ ራህዋ፡ ድህነትን ውሑስ ቀጻልነትን ናይ ግዝብናን ሃገርናን ንምቕንፅ ንሰርሕ ዝብል ናይ ህዝብን ሃገርን ሓልዮትን ተቐርቋርትን ማእከል ዝገበረ ሕቶ ብምልጻግ ንቃለሰ እዩ። ነዚ ህዝብን ሃገርን ናይ ምድሓን ቅዱስ ዕላማ ግብራዊ ምግባር ዝካሄደ ድማ፡ ኩሉ ብጉዳይ ህዝቡን ሃገሩን ዝግደስን ዝቐርቆርን ተቐላሳይ፤ ጠንቂ ናይዚ አብ ህዝብናን ሃገርናን ዝረካዘ ዘሎ ኩሉ-መዳያዊ ሕሰ-መከራን ሓደግኡን፡ ኣሰካፊ ኣሉታዊ ኣንፈቱን፡ መንግስቲ ህ.ግ.ደ.ፍ. ምጻኑ፡ንዕኡ ብምውጋድ ናይ ህዝብናን ሃገርናን ኩሉ መዳያዊ ጸገማትን ዘንጸላልዎም ዘሎ ኣሉታዊ ኣንፈትን ብቃልሲ ክውገድ ከም ዝካሄደ ብምእማን፡ በብዝገቕሙ ህዝብን ሃገርን ናይ ምድሓን ግቡእን ተርኡን ክጸወት ምስ ዝበቐዕ እዩ።

ስለ ዝኾነ ኣብ መስርዕ ደምበ ተቐውሞና ብምዕሳል ደሞክራሲያዊ ለውጢ ንምርግጋጽ ኣብ ምቅላስ ዝርከብ ዘሎ ሓይልታትና ዓቕሙን ትሕዝትኡን ኣወሃሂዱ፡ ኣዋጁዱን ተኣማሚኑን ተደጋጊፉን ክቃለስ መተካእታ ዘይብሉ ናይ ቃልሲ መማሪጺ እዩ ዝኸውን ዘሎ። ስለ ዝኾነ ዝተወሃሃደ ዓቕሚ ወኒንና ክንቃለስ ክንክእል ድማ፡ ነፍስ ወከፍ ተቐላሳይ ናይ ነፍስ-ወከፍ ሓይሊ ፍሉይ ናይ ርሑቕ እምነት /ዕላማ/ እንታይ እዩ ብዘደገድሱ፡ ብደሞ/ዊ ኣገባብ ክመሓደርን ክሰራሓሉን እናተገብረ፡ በቲ ንጸረ ሰላምን ደሞክራሲን መንግስቲ ህ.ግ.ደ.ፍ ከም ስርዓት ንምውጋድ ዝኸእል ሓበራዊ ዕላማ፡ እምነትን ስምምዕን ማእከል ገይሩ ክቃለስን ግብኡ ከበርክትን ከም ዘለዎ ብእምነትን ተግባርን ክንሰርሓሉ ይግባእ።

ብተወሳኺ ዝኾነ ሓይሊ /ውድብ/፡ ድህነት ህዝብን ሃገርን ከይተረጋገጸ ዝዕወት ዕላማ ይኹን ዝጭበጥ ፖለቲካዊ ስልጣን ከም ዘየለ ፈሊጡ፡ ድህነት ህዝብን ሃገርን ንምርግጋጽ ቀዳምነት ሂቡ ክቃለሱ፡ ካብ ናይ ውልቃውን ጉድጓውን ዕማማትን ጠቕምን ምቕዳም ክድሕንን፡ ጉድለታት ናይ ደምበ ተቐውሞና ኣብ ምእራም ኣወንታዊ ተርኡ ክጸወትን ይህልዎ። ምኽንያቱ ናይ ህዝብናን ሃገርናን ኩሉ-መዳያዊ ሕሰምን ጸገማትን፡ ናይ ምንቁልቋል ኣንፈትን ብዝያዳ ክረክን፤ ከሎ ገና መግትኢ ክስእንን ኣብ ምግጋር፡ ናይ ተቐውማይ ሓይልታትና ድኻማትን ጸገማትን፡ ዘይምውሃድን ብወድዕነቱ ነዳዲ ብምውሳኽ፡ ዕድመ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ. ኣብ ምልቃብ ርኡይ ዕድል የበርክት ስለ ዘሎ። ስለ ዝኾነ እምበኣር፡ ድኽመታትናን ጸገማትናን ንብፍታሕ እናተቐለሰና፡ ኩሉ ተቐውማይ ሃገራዊ ዓቕምታትና ኣወሃሂድና ኣብ ልዕሊ ናይ ሓባር ጸላኢና ክዓርፍ ዘለዎ ናይ ቃልሲ ውቅዒት ኣሓይልና ስርዓት ህ.ግ.ደ.ፍ. ብምውጋድ፡ ድህነት ህዝብናን ሃገርናን እነረጋግጸሉ እዋንን ዕድልን ሕጂ ስለ ዝኾነ ተወሃሂድናን ተኣማሚናን ንቃለስ።

ፍጻሜታት

ተ ጋዳላይ ጀማል ሳልሕ አቦ መንበር ፖለቲካዊ ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ምስ ተጋዳላይ ሑሴን ኸሊፋ አቦ-መንበር ማእከላይ መሪሕነት ኤዲኪ ብምኳን ብዕለት 01 ጥሪ 2015 ኣብ ቀጽሪ ቤት ጽሕፈት ኣዲስ አበባ ንዝርከቡ ካድራት ንህልዊ ኩነታት ኤርትራን፡ ውጽኢት ህጹጽ ኣኼባ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጥን መጻኢ መደባት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳንን ዝምልከት ሰፊሕ መብርሂ ሂሮም።

ካድራት ብወገኖም ሕቶን ርእይቶን ብምቕራብ ኣብቲ ኣኼባ ውዕውዕ ተሳትፈኦም ድሕሪ ምርግጋጽ መደባት ኪዳን ንምዕዋት ኒሕን ሓቦን ሰነቕም ኣበርቲያም ከይሰልከዩ ከምዝሰርሑ ደገሞም ቃል ኣቲዮም። ከምኡ'ውን ብዝተሞህሮም ሓፈሻዊ መብርሂን መልሰን ንሕተታቶምን ከምዝገቡ ድሕሪ ምግላጽ ድማ ንመሪሕነት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ኣመሰገኖም።

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ ኣኼባ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ሓድሽ ዓመት 2015 ዓመተ ራህዋን ሰላምን ከምኡ እውን ናይ ለውጢ ዘመን ክኾነሎም ብምትምናይ ኣኼባ ብዓወት ተዘዘሙ።

ኤ ርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ብመሰረት ኣዳላዊት ኮሚቴ በዓል መበል 40 ዓመት ልደት ህወሓት 11 ለካቲት ብዝተገብረሉ ዕድመ መሰረት ኣብ ዋይማ ብዕለት 17 ለካቲት 2015 ኣብ መቐለ ብምብጻሕ ኣብ ዝተኸበረ በዓልን ከምኡ'ውን ኣብቲ ብዓቢኡ ብ18 ለካቲት 2015 ዝተኸበረ ኣዝዩ ድሙቕን ሰሓብን በዓል ተሳቲፉ። ኣቦ መንበር ፖለቲካዊ ቤት ጽሕፈት ኤዲኪ ተጋ. ጀማል ሳልሕን ሓላፊ ወተሃደራዊ ቤት ጽሕፈት ኤዲኪ ተጋ. ዓብደላ ዑመር ዶማን ኤዲኪ ወኪሎም ናብቲ ክቡር በዓል ከይዶም ዝተሳተፉ ኮይኖም ናይ ደገፍ መልእኽቶም እውን ንዝምልከቶ ኣካል ሂሮም።

እዚ ልኡኽ ኤዲኪዚ ኣብቲ ክቡር ዕለት ብኣካል ብምርካብ ንመልእ ህዝቢ ትግራይን መሪሕ ውድቡ ህወሓትን እዚ ክቡር በዓል መበል 40 ዓመት ምምስራት ውድቡዚ ናይ ጽንዓትን ጀግንነትን ታሪኽ ዘሓድሱሉን ዘቐጽሉሉን ነቲ ህወሓት ይኹን ኢህወደግ ን10ታት ዓመታት ቆሪጹ ብምልዓል ክዋግኦ ዝጸንሐን ዘሎን ድኽነትን ድሕረትን ካብ ስሩ በንቍሱ ብምድርባይ ዳግማይ ታሪኽ ዝሰርሐሉን ኩሉ ሽንካዊ ዓወታት ዝሓፍሱሉን በዓል ክኾነሉ ከምኡ ውን እዚ በዓል እዚ ብሓፈሻ በዓል ራህዋን ሰላምን ሰናይ ምስ ኩሎም ህዝብታት ዘጎልብት ብፍላይ ከኣ ምሕዝታዊ ዝምድና ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘደልድል ንክኾነሎም መልእኽቶም ኣመሓላለፎም።

ብ 10 ጥሪ 2015 ፈጻሚት ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ መሪሕቲ ፖለቲካዊ ውድባትን ወክልትን ዝተሳተፍዎ ፈላግይ ምምኽኻራዊ መድረኽ ኣካይዱ። እቲ መድረኽ ኣብ ሓፈሻዊ ንጥፊታት ፊ/ቤ/ጽ መበገሲ ብምግባር፤ ዝተታሕዙ መድረኻዊ ዕማማትን ኣፈጻጽምኦምን ብዕምቕት ድሕሪ ምዝታይ ግደ ኩሎም መሻርኽቲ ኣካላት ብሓፈሻ ወሳኒ ተራ ፖለቲካዊ ውድባት ከኣ ብፍላይ፡ ኣብ ምዕዋት ጀይ ሃገራዊ ጉባኤ ዝተኮረዩ ኔሩ።

በዚ መሰረት ተጋዳላይ ክፍለየውሃንስ ወልደገርጊስ አቦ መንበር ፈጻሚት ቤት ጽሕፈት ድሕሪ ህጹጽ ኣኼባ ሃገራዊ ባይቶ፡ ዝተሰላሰሉ መደባትን ዝተሓንጸጹ ትልምታትን ኣመልኪቱ ሰፊሕ መብርሂ ሂሮ። ተጋዳላይ ክፍለየውሃንስ ኣብ መብርሂኡ፡ ኩሎም ኣብያተ ጽሕፈታት ፈጻሚት፡ ኣብ ህጹጽ ኣኼባ ሃገራዊ ባይቶ ዝጸደቐ ውሳኔታትን መድረኻዊ ዕማምን መሰረት ብምግባር፡ ዝርዝር ትልሚ መደብ-ዕዮ ሓንጺዱ፤ ኣብ ጀይ ስሩዕ ኣኼባ ምጽዳቕን፡ ዛጊት ኣብ ምትግባር ተጻሚዶም

ምህላምም ሓቢሩ። አብ ነፍሲ ወስፍ አብያተ ጽሕፈታት ፈጻሚ አካል፡ 2ይ ሃገራዊ ጉባኤ ምዕዋት ቁልፊ መደብ ከም ዝተሰርዐ፡ አብ ዝርዝር መደባት አመልኪቲ አብ ዝሃቦ መብሪሂ ገለጹ።

አብ መወዳእታ፡ ፈጻሚት ንዝሓንጸጸም ኩለ-መዳያዊ መደባት ንምዕዋት፡ አብቲ አኼባ ዝተረኽቡ መራሕትን ወክልትን ፖለቲካዊ ውድባት ግቡኣም ክፍጽጹ ድልዎት ምህላምም ብምርግጋጽ፡ መላእ አባላት ባይቶ 2ይ ሃገራዊ ጉባኤ ንምዕዋት አወንታዊ እጃሞም ከበርክቲ ብምጽዋዕ እቲ አኼባ ብዓወት ተዛዘመ።

ፈ ጻሚት ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ብ15 ጥሪ 2015 አባላት ሃገራዊ ባይቶን አብ ዞባዊ ስርርዓት ሃገራዊ ባይቶ ዝነጥፉ ምዑታት ሓርበኛታት ደቂ-አንስትዮ ዝተረኽቡሉ፡ አገዳሲ አኼባ አኻይዱ። ስላማዚ አኼባዚ፡ ተሳትፎ ደቂ-አንስትዮ አብ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብሓፈሻ ብምድህሳስ፤ ወድዓውን በዓል-ቤታውን ሕጽረታቱ ምልላይን፤ ንሓያል ጎንታቱ ብምዕቃብ ብዝሓየለን ዝተወደበን መልክዑ ንጡፍ ተሳትፎ ደቂ-አንስትዮ ንምውሓስ ክግበር ብዛዕባ ዘለዎ ቃልሲ፤ አብ መወዳእታ ከአ አብ ምዕዋት መደባት ሃገራዊ ባይቶ ደቂ-አንስትዮ ዝህልዎን ታሪኻዊ አበርክቶ ንምንጻር ዝዓለመዩ ነሩ።

ካብቶም አብዚ ምምኽኻራዊ መድረኽ ናይ ቀዳምነት ቀዳምነታት ዝተሰርዑ መደባት፡ ጎና-ጎኒ ዳግመ ስርርዕ ዞባታት ኤሃባደላ አብ ኩለን ዞባታትን ጨናፍራትን ዝነጥፉ፤ ሰፊሕ ዓለም-ለኻዊ ማሕበር ደቂ-አንስትዮ ንምምስራት ምቅርራባት ክግበር አብ ሓባራዊ ስምምዕ ተበጊሑ። ነዚ ዕማምዚ ዘወሃህዳ አብ ኩለን ዞባታት ኤሃባደላ ዝውከላ ደቂ-አንስትዮ ብፊ/ቤ/ጽ ክመዘዞ ተረዳዲኡ። እዞን ብፊ/ቤ/ጽ ዝምዘዞ ወክልቲ ዞባታት፡ ሰፊሕ ዓለም-ለኻዊ ማሕበር ደቂ-አንስትዮ ንምምስራት ዝግበር ምልዕዓላት ዝውድባ ኮይነን፡ ብድሕሪ ጽፋፍ ቅድመ-ምድላው ምክያዱ ንኩለን ደቂ-አንስትዮ ዘሳትፍ መስራቲ ጉባኤ ብምክያድ፡ አብ ትሕቲ ጽላል ኤሃባደላ ዝነጥፍ ነጻ ማሕበር ደቂ-አንስትዮ ንምቋም ትልሚ መደብ ሓንጸጹ። ነዚ መደብዚ ንምዕዋት ከአ ፊ/ቤ/ጽ ዝካኣሎ ኩሉ ክገብር ምጅኑ አተስፊወን።

ተሳትፎ ደቂ-አንስትዮ ንምዕዛዝ ክካየድ ብዛዕባ ዘለዎ ቃልሲ፤ ከም እዋናዊ መደብ፡ ንአባዓዕላ 0፰ መጋቢት ፳0፩፭ አመልኪቲውን ብዝርዝር ተመያይጡ። 08 መጋቢት 2015፡ መንጠሪ ባይታ ተሳትፎ ደቂ-አንስትዮ ንምውሓስን ሕትን መቃለሲ ውደባ ንምፍጣርን ብዘገልግል መልክዑ ንምብዓላ፡ ዘድሊ ምቅርራባት ክግበር አብ ሓባራዊ ምርድዳእ ተበጊሑ።

ኤ ርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ካብ 15 ክሳብ 20 ታሕሳስ 2014 አብ ዘካየዱ ህጽጽ አኼባ ብዝወሰኖ ውሳኔ ብመሰረት አሳናዳኢት ሽማግሌ 2ይ ሃገራዊ ጉባኤ ንምድላው ንዝተዋህባ መምርሒ ምርኩስ ብምግባር መደባታ ንምፍጻም ፈላግይ አኼባአ ብ7 ጥሪ 2015 ምክያዳ አብ ዘውጽኡቶ መግለጺ ሓቢሩ። አሳናዳኢት ሽማግሌ 2ይ ጉባኤ ንሃገራዊ ባይቶ ከም ዝገለጸቶ ንምስላጥ ስራሓታን ንምዕዋት ካልኣይ ሃገራዊ ጉባኤን አብ ውሽጣ ናይ ሰባት ምምዳብን፡ ስራሕ ምክፍፋልን ዳግመ ስርርዕን ከም ዝገበረት ገለጸ።

አሳናዳኢት ሽማግሌ ነዚ ዝግበረቶ ዳግመ ስርርዕ ሕጋዊ አገባብ ዝተኸተለን አቕዲሙ እውን አብ ውሽጣዊ መመሓደሪ ሕጋ ተነጹ። ከም ዝነበረን ብኡ መሰረት ተግባራዊ ንምግባሩ አብዚ አኼባዚ ዓቢ ስራሕ ከም ዝተሰርሐን ንቃልስና ዘሓይልን ዓቢ ዝላ ንቅድሚት ዘሰገ-ምን ዓወታት ከም ዝሓፈሱትን ድሕሪ ምግላጽ ካብ ገድላዊ ሰኽሚ ዝተሰከመትሉ ሓላፍነታዊ መንፈስን፡ አብ መንጎ አባላታ ሰፊኑ ዘሎ ሰጥመትን ምትእምማንን ብምብጋስን መደባታ ንምምላእ ቅርብነታ ብምግላጽ እዚ ዝሰዕብ መጻዋዕታ አቕሪባ እያ። መላእ ህዝብታት ኤርትራ፡ ተሓጋገዙቲ ሽማግሌታት፡ ዞባታትን ጨናፍራትን ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ኩሎም ፖለቲካዊ ሓይልታት፡ ሰቪክ ማሕበራት፡ ምእንቲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ዝቃለሱ ሃገራውያን ባእታታት፡ አብ ጎኒ አሳናዳኢት ሽማግሌ ደው ብምባል፡ ነገራውን ሞራላውን ተክኒካውን ደገፋት ንኸበርክቱን ከምኡ እውን ኩሎም ኤርትራዊ ሃገራዊ ተቃውሞ ሓይልታት ህዝቢ አብ ጎኒ ብምስላፍ ካብ ገዛኡ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ንህዝቢ ምንጋፍ ምእንቲ ክከኣልን ማዕረ ትጽቢት ህዝብና ዝኸውንን ዕዉት ጉባኤ ንምክያድ ብመምርሒ አሳናዳኢት ሽማግሌ ሓላፍነት ንእተሰከሞም ተሓጋገዙቲ ሽማግሌታት መደባቶም አብ ምስላጥ ክተሓጋገዙን እያ መጻዋዕታአ አቕሪባ።

አብ ኢትዮጵያ፡ ብዕለት 18 ጥሪ 2015 ካብ ገዛ ዝቀረቡ ሕጹያት ኣብ ዝተረኽቡሉ፡ ንፖለቲካውን ማሕበራውን ኣቃውማ ኤሃባደለን ብዙሕነታዊ ክውንነቱን ኣብ ግምት ዘእተወ፡ ተሳትፎ ንኩሉ ሕብረተሰብኣዊ ክፍልታት ብዘውሕስ መልክዑ፡ ንዕማማት ማእከል ዝገበረ ምደባታት ኣካይዶም። ዞባዊ ሽማግሌ ዞባ ኢትዮጵያ፡ ብመልክዕ ብቅርጽን ኣቃውማን ፊ/ቤ/ጽ ብሸውዓተ ኣብያተ ጽሕፈታት ማለት ኣቦ-መንበር፤ ም/ኣ/መንበርን ወጻኢ ዝምድናታትን፤ ጸሓፊ፤ ምምሕዳርን ፋይናንስን፤ ዜናን ባህልን፤ ጸጥታዊ ጉዳያት ኣብ ዝጠመቱ ሽማግሌታት ዞባ ዝቆመት ኮይና ንፍሉይነት እቲ ዞባ ኣብ ግምት ዘእተወ ስርርዕውን ጌራ እያ። ዞባዊ ሽማግሌ ኢትዮጵያ ካብቶም ዓብይ ትኩረት ዝገበረትሎም ሕብረተሰብኣዊ ክፍልታት እቶም ቀንዲ፡ ጉዳይ መንእሰያት፤ ደቂ ኣንስትዮን ስደተኛታትን ብፍሉይ ብምርኣይ፡ ኣብ ትሕቲ ህዝባውን ማሕበራውን ቤት ጽሕፈትቲ ዞባ፡ ቦቶም በዓል-ቤት ዝኾኑ ኣካላት ክውክሉን ግቡእ ቆላሕታ ክረኽቡን ዘክእሎም ስርርዕ ኣካይዳ እያ።

ብተማሳሳሊ ብ25 ጥሪ 2015 ዞባ ሰሜን ኣሜሪካ ዕወት ዳግመ ስርርዕ ዞባ ንምግባር ብቴሌ ኮንፈረንስ ኣኼባ ኣካይዱ። ብመሰረትቲ ብፊ/ቤ/ጽ ዝወረደ መምርሒ፡ ኣቃውማ፤ ቅርጻታትን ስርጊታዊ ዝምድናታት ዞባን ብዝምልከት ሰፊሕ ዘተ ድሕሪ ምክያዱ፡ ዞባዊ ሽማግሌ ክዓምም ዝግባእ መርሃ-ዕዮ ኣነጻፋ። ድሕሪዚ ነቲ ዝተሓንጸጸ መደባት ዘተግብሩ ዞባዊ ሽማግሌታት ብምቕም ኣኼባ ብዓወት ተዛዘሙ።

አብ ሜልዮርን ኣውስትራልያ ዝክብሩ ኤርትራውያን ብዕለት 10 ጥሪ 2015 ኣንጻር ናይ ልመና ፌስቲቫል ስርዓት ህግደፍ ከምቲ ልሙድ በዚ ዓመት እዚ እውን ሰላማዊ ሰልፊ ኣካይዶም። ስርዓት ህግደፍ ዓመት ዓመት ኣብ ከተማ ሜልዮርን ቁጠባዊ ኩነታቱ ንምሕዋይ ኢሉ ዝገብሮ ናይ ልመና ፌስቲቫል ቀንዲ ዕላምኡ ዕድመ ስልጣኑ ንምንዋሕን ስቅያት ህዝብናን ስደትን ንምቕጻልን ብምኻኑ ኣብ ኣውስትራልያ ዝርከብ ህዝብና ነዚ ንምፍቓል ቆሪጹ ብምልዓል ዓመት መጻ ክምክቶ ዝጸንሐ ክኸውን እንክሎ ሎም ዘበን እውን ኣብ ዝገበሮ ፌስቲቫል እቶም ደለይቲ ለውጢ ናብቲ ቦታ ብምኻድ ብትሪ ከም ዝኾነንዎን ከም ዝተቐወምዎን ተሓቢሩ።

ኣብቲ ሰላማዊ ሰልፊ ገዲም ተጋዳላይ መሓመድ ኑር ኣሕመድ ብኣካል ተረኺቡ ካብ ዘቕረቡ መደረ ሓድነትናን ስጥመትናን ካብ ዝኾነ ጊዜ ንላዕሊ ብምጥንኻር ንደንበ ተቐውሞ ኤርትራ ብሓፊሻ ብፍላይ ድማ ንኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጥን ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳንን ተቐለሰቲ ውድባትን ኩሉ መዳያዊ ደገፋት ከበርክቱ መጸዋዕትኡ ኣመሓላለፉ። ተጋ. መሓመድ ኑር ብምቕጻል እዚ ሎሚ እካይዶ ዘለና ሰፊሕ ኣንጻር ልመና ህግደፍ ዝቕንዕ ሰላማዊ ሰልፊ ቀንዲ መልእኽቱ ነቲ ብዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝሰቐ ዘሎ ህዝብናን ኣብ ዝተፈላለዩ ቤት ማእሰርቲታት ተዳጉኖም ዝርከቡ ዜጋታትናን ስቕዮም ንማሕበረሰብ ዓለም ንምስማዕን ህጹጽ ፍታሕ ክግበረሎምን ብዘለና ናይ ቃልሲ ዕላማን እዩ ዝካየድ ዘሎ ክብል ገሊጹ።

እዚ ሎሚ ኣብ ሜልዮርን ዝተኻየደ ናይ ልመና ፌስቲቫል ህግደፍ ካልእ ጊዜ ብዓብደላ ጃብር ዝምረቕ ዝነበረ ክኸውን እንክሎ ሎሚ ዓመት ግን ብመጋበራ ርእሰ መላኺ ኢሲያስ ዝኾነ ግርማ ኣስመሮም ከም ዝተመረቐን ኣብቲ ኢጋማሚ ነቲ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ኤርትራ ስደተኛ ዮብላን እናበለ ክኸሕዶ ዝጸንሐ ሓቂ ቦቶም ኣብ ኣውስትራልያ ዝርከቡ ምዑታት ኤርትራውያን ሓያል ግብረ መልሲ ከም ዝተዋህቦን ናይ መደናገሪ ቃላቱ ከም ዝተነቐሐሉ ፊት ንፊት ከም ዝተነግሮን ክፍለጥ ተኻኢሉ።

ቃለ-መጠየቅ

አብ ናይ ሎሚ ሕታምና ምስ ተጋዳላይ ጀማል ሳልሕ አቦ መንበር ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን አብ ሓፊሻዊ ህሉው ኩነታት ሃገርናን፣ ስርዓት ሕግናን ደምበ ተቃውሞን ብዝምልከት ዝገበርናዮ ቃለ መጠየቅ ነቕርብልኩም።

ኪዳን፡ ሓፊሻዊ ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ምስ ዝሓለፉ ኩነታት ብምግንዛብ አብ ከመይ ኩነታት ከም ዝርከቡሉ ብሕጽር ዝበለ መልክዕ ምገለጽካልና?

ተጋ.ጀማል ሓፊሻዊ ኩነታት ህዝብና ከምቲ ኩላትና እንፈልጦን እንክታተሎ ዘለናን፣ አብ መነባብርኡ ካብ ዝሸፍኤ ናብ ኣዝዩ ዝሸፍኤ ጽጉም ኩነታት እናተሰጋገረ እዩ መጸኢ። እዚ ካኣ አብ ፖለቲካዊ መዳይ ልክዕ ከምቶም ዝሓለፉ ዓመታት፣ መሰል ናይ ነጻ ርእይቶን እምነትን የብሉን፣ አብ ዝሸፍኤ ፖለቲካዊ ንጥፊታትውን ተሳትፎ ኣይጸንሖን ሕጂውን የብሉን። ልክዕ ከምቲ ዝተለመደ፣ ቅዋም፣ ሕግን ፍትሕን ብዝይብሉ ኣዝዩ መሪር ብመግዛእታዊ ምሕደራ ናይቲ ዲክታቶርያዊ ቦሓቲ መንግስቲ እዩ ዝሰቐ ዘሎ። አብዚ ግዜ ዚ እዚ ጨካን መንግስቲ ከም ልማዱ፡ “ቅዋም ክንቀርጽ ኢና፣ ብሓድሽ ቅዋም እናተመራሕና ሃገርና ከነማዕብል ኢና” ብዝብል ሽሕግን ሕጂውን ህዝብና ንምትላል እናጸዓረ እዩ ዘሰቐ ዘሎ።

አብ ቁጠባዊ መዳይውን እንተኾነ ንልምዓትን ኣልሚዕካ ምጥቃምን ዘፍቅድ ፖለቲካዊ ኩነታት ስለ ዘየለ፡ ብኣንጻር፡ ብስም “ህዝባዊ ሰራዊት” ዝብል መደናገርን ኣገዳድን መደብ እቶም ዓድን ስድራ-ቤታትን አብ ምምራሕ ተራ ዝነበሮምን ዘለዎምን ዓባይቲ ሽማግሌታት ከይተረፉ ካብ ልምዓት ብምእላይ ክሳብ ምሉእ ስድራ መሊኦም ክንጸሉ ስለ ዝተገብረ፡ ህዝብና ብሓፊሻ ክሸገር፡ ብፍላይ ስድራ-ቤታት ካብ ምጽጋም ሓሊፊን ክፈርሳን ክበታተናን ይኾን ኣለዎ። አብ ምምሕዳራዊ መዳይውን እንተኾነ፡ ብሕሱም ወገናዊ ኣሰራርሓ፡ ኣድልዎን ጉቦን ዝተፈላለዩ ብልሽውናታትን ኣዝዮም ተበራኽቶም ህዝብና ፍትሒ ምርካብ ሕልሚ ኮይንዎ በደሉ ጸይሩ ክቕጽል ዝመርጸሉ ኩነታት በጺሑ ይርካብ ኣሎ።

አብ ባህላውን ሃይማኖታውን እምነታት አብ ምጥቃምን ምዕቃብን ብዝምልከትውን እንተኾነ ህዝብና አብ ኩሉ ዳርጋ ብነጻ ክእምን ዝጸገመሉ ደረጃ በጺሑ ይርከብ ኣሎ። ካብዚ ጽቕጠትን ኢድ ምትእትታውን ናይቲ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ዝብገስ እዩ ድማ ናይ ዝተፈላለዩ አብያተ እምነታት መራሕቲ ካብ ቅድም ጀሚሮም ብሓፊሻ አብዚ ቀረባ ዓመታት ካኣ ብፍላይ አብ ህዝብና ዝወርድ ዘሎ ኩሉ መዳያዊ ጭቆናን ጽቕጠትን ስእነትን ጸገማትን ኣመልኪቶም እዉጅ መግለጺ ብምውጻእ ነቲ ስርዓት ዝወቕሱሉን ዝቃለሱሉን ደረጃ በጺሖም ዝርከቡ ዘለዉ። ብሓጺሩ ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ብኩሉ መዳይ ናብ ዝሸፍኤን ዝዓምቐን ጽቕጠትን ጸገማትን ስደትን ተሳጢሑ እናተሳቐየ፡ ደንበ ተቃውሞ ኤርትራ ካልኣዊ ፍልልያቱ ብምስጋር ሓድነቱ ኣጠናኺሩ አብ ምግጣም ዲክታቶርያዊ ስርዓት ሕግናን ደምበ ዕዙዝ ገድላዊ ተርኡ ክብ ከብል ልዑል ትጽቢት ይግበረሉ።

ኪዳን፡ ስርዓት ሕግናን ምስ ህልዊ ኩነታት ህዝቢ ብምዝማድ አብ ከመይ ኩነታት ኣሎ ኣልካ ትሓስብ ወይ ትመዝን?

ተጋ.ጀማል ስርዓት ሕግናን ዝርከበሉ ዘሎ ጭቡጥ ኩነታት ብሓፊሻ፡ አብ ኩሉ መዳያዊ ዓሚቕ ቅልውላውን ተስፋ ምቕራጽን ናይ ምንቁልቁል ኩነታትን ኮይኑ፡ አብ ሓሰትን ምድንጋርን ዝተሰረተ ናይ ተለኻኽኺምካ ምጥፋእ ጽልሙት ኩነታት እዩ ዝርከብ ዘሎ። ይኹን ደኣምበር ስርዓት ሕግናን ነዚ ዘሕልፎ ዘሎ ጽጉም ሂወት መዝሚዙ ህዝቢ ኣተሓባቢሩ ብሓያልነትን ብቀረባን ዝገጥፍ ተቃዋሚ ሓይሊ ጸብለል ዝበለ ስለ ዘይኮነ፡ ብካልእ ኣገላልጺ፡ ድኻም ተቃውሞቲ ሓይልታት ህልዊ ስለ ዝኾነ ኣብዚ ድኻምዚ ተሓቢኡ ህዝብን ሃገርን እናረመሰ ክቕጽል ዕድል ስለ ዝረኸበ፡ ኣለኹ ንምባል አብ ምፍታን ይርከብ ኣሎ። ንምትላል ካብ ዝጥቀመሎም ፖለቲካዊ ሚላታት ድማ ሓደ፡ ሎሚውን ዝኣረገ መዝሙር እናዘመረ “ሓድሽ ቅዋም ክንቀርጽ ኢና፣ ሃገራዊ ሉዕላውነትና ንምውሓስ ክንቃለስ ኢና፣ ዓመተ 2015ን 2016ን ናይ ልምዓትን ምዕባለን ኩብዮ እነርእየለን ዓመታት ክኾና እየን፡ ዝተፈላለዩ መዓድናትና አብ ሃገራዊ ልምዓት ክነውዕሎም ኢና” ው.ዘ.ተ. ዝብሉ ይርከቡዎም። እዚ ፖለቲካዊ ኣብሃህላታትዚ ግን ንሸፋንን ምድንጋርን ኢሉ ዝብሎ ዘሎምበር ብሓቂ ናይ ልምዓትን ዕቤትን ባህርን ዕላማን ስለ ዘለዎ ኣይኮነን። እቲ ዕላማ ግን ንጉጅላዊ ረብሕኡ ንምርግጋጽ ክብል እናሰርሐ ህዝብና ንምትላል ዝህውትቶ ዘሎ ምጃኑ ርጉጽ እዩ።

ንአብነት አብ ዕደና ወርቂ ቢሻ ዝምልከት ነጻ ጉልበት መንእሰያት ብምጥቃም ወፍሪ ብምክያድ እቶት ምሕፋስ ካብ ዝጅምር ዓመታት ዘቐጸረ እኳ እንተኾነ ዝርኽቦ መጠነ ሰፊሕ እቶት ግን አብ ሃገራዊ ልምዓት ዝወግለ ኣይኮነን። ብኣንጻር እኳ ደኣ እቲ ገዛኢ ጉጅለ ዝጥቀሙሉ ኮይኑዮ ጸኒሑን ዘሎን። እቶም ምስ ናይ ወጻኢ ካምፓኒታት ብምሽራኽ አብ ፍርያት ንምውግል ዝጸገረሎም ዘለዉ ዝተፋላለዩ ማዓድናት ውን እንተኾነ ዕድሎም ልክዕ ከምቲ ናይ ቢሻ ወርቂ ነቲ ገዛኢ ጉጅለ ዝጠቐሙ እምበር አብ ሃገራዊ ልምዓት ክውዕሉዮም ኢልካ ተስፋ ዝንበረሎም ኣይኮነን። እዚ ከምዚ ኢሉ እንክሎ መንግስቲ ህግደፍ አብ ቁጠባ ይሸገር ከም ዘሎ ብዓቕሊ ጽበት ብመንገዲ ርእሰ ኩናቱ ዝኾነ ኢሲያስ ኣፈወርቂ ኣቢሉ ክወሃብ ዝጸንሐ መግለጽታት ማለት” ስሚንቶ የለን፣ ተንዲኖ የለን፣ ነዳዲ የለን፣ ጸዓት /ኤለትሪክ/ የለን፣ ሰፋሕቲ ሕርሻታት ከነካይድ ኣይካኣልናን፣ ኩሉ መዳያዊ ልምዓት ናይ ትሕቲ-ቅርጻን ኢንዱስትሪን ክንሃንጽ ኣይክኣልናን” ወዘተ ዝብሉ ንጥብታት ህግደፍ እንታይ ንምባል ይብሎም ኣሎ ካልእ ነገር ኮይኑ፡ ብቐምነገርም ግን ናይ ህግደፍ ቁጠባዊ ጽጉምን ውድቀትን ዝሕብሩ ሓቕታት ኢዮም። ስለዚ መንግስቲ ህግደፍ አብ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ዝብሎን ዝምድሮን ንስለ ምህላው ክገልጽ ኢሉ እንተዘይ ኮይኑ ህይወት ዘለዎ ስራሕ እናሰርሐ ዝነጥፍ ዘሎ መንግስቲ ኣይኮነን። ብኣንጻር ፖለቲካዊ ሓድነቱ ዘለቁን ተዘሪጉን ብብግዝኡ አብ ሕድሕዱ እናተበላለዐ አብ ሕሰም ምንቁልጃል ዘሎዮ። አብ ዲፕሎማሲያዊ መዳይውን እንተኾነ ክብደትን እምነትን ስኢኑ ብተዳራራቢ ማዕቀብን ተነጽሎን አብ ምስቓይ ይርከብ ኣሎ። አብ ናይ ከባቢና ሃገራትን መንግስታትን ምትኹታኳት እናገበረ ብውጽኢቲ ረብሓ ክረክብ እናጸገረ፡ ብእንጻር ክሳራን ተነጽሎን እናጋጠዎ እዩ መጸኡን ዘሎን። ብሓጺሩ መንግስቲ ህግደፍ አብ ኩሉ መዳያዊ ጽጉም ኩነታትን፡ መስርሕ ምድኻምን ምንቁልጃን ኮይኑ ኩሉ ሕማቕ ዝባሃል ተግባራት እናፈጸመ “ተላኻኽምካ ምጥፋኡ” ዝብል ናይ ተስፋ ምቕራጽ ውሳኔ ተኸቲሉ ህዝብን ሃገርን ናብ ዝኸፍኦ ሓደጋ እና ደፍኦዮ ዝርከብ ዘሎ ክባሃል ዝካኣልዮ።

ኪዳን፡ ብወገን ደምበ ተቐውሞኩ? ክዚ ህልው ኩነታት ናይ ህዝብን ሃገርን ንምቕያር ነቲ ስርዓት ብምግባም ብኸመይ እጃሙ የበርክትን ይጸሉን ኣሎ ትብል?

ተጋጂማል፡ ደምበ ተቐውሞና ብሓፈሻ አብ ህዝብናን ሃገርናን ወራዱ ዘሎ ጭቆናን በደላትን ዝተፋላለዩ ጸገማትን ንምውጋድ ኣንጻር ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ብዓቕሙ ቃልሲ እናካየደዮ ዝርከብ ዘሎ። እቲ ብደምበ ተቐውሞና ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ብከምቲ ጸገም ህዝብናን ሃገርናን ዝጠልቦ ኣድማዕን ቅልጡፍን ክብሃል እኳ እንተዘይተኻእለ። ብፖለቲካዊ፡ ዲፕሎማሲያውን ወተሃደራውን /ብዝተሓተ መልክዕ/ ቃልሲ ክካየድ ጸንሑን ይካየድ ኣሎንዮ። ብፍላይ ኣብቲ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን መዳይ ዝካየድ ቃልሲ ነቲ ስርዓት ቀሊል ዘይኮነ ተጽዕኖን መኸተን ይገብረሉ ኣሎ ኢዩ። ስለ ዝኾነ መንግስቲ ህግደፍ አብ ወጻኢ /ዲያስፖራ/ ዝተወሰነ ህዝቢ ብምሓዝ አብ ናይ ከባቢ ፖለቲካዊ ሃዋህው ኮይኑ ክነጥፍ ኣገዲድዎ ኢዩ። አብ ዲፕሎማሲያዊ መዳይ ውን እንተኾነ ዋላ እኳ ኣድማዕነትን ቀጻልነትን ዘለዎ እዩ ክባሃል ዝካኣል እኳ እንተዘይ ኮነ፣ ብዝተወሰነ ደረጃ አብ ምቅልዑ ዘይናዓቕ ተራ ይጻወት ኣሎዮ።

አብ ወተሃደራዊ መዳይውን እንተኾነ ዋላ እኳ ዓባይትን ኣድማዕትን ብቐጻሊ ዝካየዱን እንተዘይኮነ ንፕሮፓጋንዳን ውደባን ዕማማት ንምክያድ ዝሕግዙ ንኡስ ወተሃደራዊ ስርሒታት ብውሱን ውሁድ ዓቕሚ ክካየዱ ጸኒሖም እዮም። እዞም ውሱናት ስርሒታት ዚኣም ድማ ንጸላኢ ስግእት ካብ ምፍግር ሓሊፎም፡ አብ ውጽዕ ህዝብና ተስፋ ናይ ቃልሲ ብመጠኑ ዝፈጥሩ ዘለዉ እዮም። ስለ ዝኾነ ደምበ ተቐውሞና ብሓፈሻ ብፍላይ ካኣ አብ ዝተፈላለዩ ግንባራት ብምዕሳል ዝቃለስ ዘሎ ሓይልታትና ንዘለዎ ውሽጣዊ ድኽመታት ክፈትሕን ቀላጽሙ ንምጥማርን ዘካይዶ ዘሎ ጸዕኣን፡ ህዝብን ሃገርን ናይ ምድሓን ቃልሲን ዋላእኳ ልዑል እዩ ክባሃል ኣይካኣል፡ ኣቃሊልካ ዘይረኤ ናይ ቃልሲ እጃም አብ ምብርካት እዩ ዝርከብ ዘሎ። እዚ ኣበርክቶዚ ግን ዝያዳ ክዓብን ክሰፍሕን፡ ምስ ጸገማት ናይ ህዝብናን ሃገርናን ዝጠልቦ ዘሎ ህጽጽ ኩነታት ክዓብን ክቀላጠፍን ክበቅዕ ሓያል ጸዕርን ቃልሲን ከነካይድ ዝጠልበና ዘሎ ጉዳይ እዩ። በዚ መሰረት ድማ አብ ክለቲ ሓበራዊ ወተሃደራዊ እስትራተጂ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ጀጋኑ ኣሃዱታት ዲሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ /ደግሓኤ/ን ዲሞክራሲያዊ ውድብ ዓፋር ቀይሕ ባሕርን ብ22 ታሕሳስ 2014 አብ ልዕሊ ኣካል ስለያ ክፍለ ሰራዊት 53 አብ ከባቢ ማይ ጊኒ ፍሉይ ሸሙ ማይ ምራኻት አብ ዝተባህለ ቦታ አብ መንጎ ቤት ገብርኤልን ማይ ኣልባን ንኡስ ዞባ ዓዲ ኻላ ነቁጡ ዝነበረ ናይ ስለያ ኣሃዱ ህግደፍ በርቃዊ መጥቃዕቲ ብምፍጻም አብ ልዕሊ ጸላኢ ዓቢ ክሳራ ከም ዘውራዱ ከም ኣብነት ክጥቀስ ይከኣል።

ኪዳን፤ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ብወገኑኹ፡ ከም ሓደ ዝዓበዩ ግንባር መጠን፡ አብ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ፡ እንታይ ኣበርክቶ ይገብር ኣሎ ትብል?

ተጋጂማል፤ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ከም ግንባር አብ ቃልሲ ዘበርክቶ ዘሎ ግቡኣትን ዕማማትን ብሓፈሻ ኣብቲ ደምበ ተቐውሞና ዝብል ዝተጠቐስ እዩ ብቐንዱ-ዝጠቐሰል። ከም ዝተጠርኒፈ ሰፊሕ ሓይሊ ዝሓዘ ግንባር መጠን፡ አብ ደምበ ተቐውሞና ህዝብን ሃገርን ንምድሓን ዝግበሩ ናይ ቃልሲ ንጥፊታት ኤ.ድ.ኪ. ኣብዚ ህዋትዚ ካብቲ አብ ደምበ-ተቐውሞ ዝተፈልዮዮ ክንብል ኣይንኸእልን። አብ ዝሓለፈ መስርሕ ግን ደምበ ተቐውሞና ተሓማሚኑን ተደጋጊፉን ክቃለስ ንክበቅዕ፡ አብ ፪፬፻፬ ሃገራዊ ዋዕላ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ክጋባእ ተበግሶ ብምውሳድ ምስ ዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ

ውድባትን ስቪክ ማሕበራትን ብምጃን ሃገራዊ ዋዕላ ክካየድ ዓቢ /ልሉይ/ ተራ ተጻዊቱ እዩ። ሃገራዊ ጉባኤ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ንክገባእውን ከም ግንባር ልዑል እጃም ተጻዊቱን ኣበርኪቱን እዩ። ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ምስ ተመስረተ ድማ፡ ኪዳን ምስ ባይቶ ዝህልዎ ዝምድና ብምገጻር ካብ ዝጸንሕዎ ኣገደሱቲ ናይ ቃልሲ መሳርሕታቱ ናይ ዜና /ተለፍክን/ ኣብኡ ክነጥፍ ዝጸንሐ ኣብ ናይ ዲፕሎማሲን ህዝባዊ ጉዳያትን ብደረጃ ባይቶ እንተተፈጸሙ ዝሓሸዩ ዝብሎም ዕማማት ናይ ባይቶ ክሰጋገሩ ገይሩ። ሓሓሊኡ እውን ገለገለ ፋይናንሳዊ ደገፋት ገይሩ እዩ። ሃገራዊ ባይቶ ተጠናኺሩ ክቃለሰሉ ዝኸእል ኩነታት ንክፍጠር ምስ ካልኣት ተሻረኽቲ ኣካላት ንሱ እውን ናይ ገሃእ ርእሱ ኣስተዋጽኦ ክገብር ጸኒሑ እዩ።

ኪዳን፣ኤ.ዲ.ኪ. ዝገብሮ ዘሎ ንጥፈታትክ ብፍላይ ምኣበርካናዶ?

ተጋ.ጆማል፡ ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን ከካይዶ ዝጸንሐን ዘካይዶ ዘሎን ናይ ቃልሲ ንጥፈታት እቲ ልዕል ክብል ዝተጠቐሰ ንጥፈታቱ ከም ዘለዎ ኮይኑ፡ ብተወሳኺ ንምጥቃስ ዝኣክል፡ ኣብ ውሽጢ ዝሓለፈ ዓመት፡ ዋላኳ ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ከምቲ ዝተወጠነ እንተዘይተጓዝ ሰፊሕ ናይ ፖለቲካዊ ሓይልታት ጽላል ንክምስረት ብዓቕሙ ጽዕቱ እዩ። ሕጂውን ፖለቲካዊ ውድባት ተቐራሪቦን ክቃለሰን፣ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባርና ኤ.ሃ.ባ.ደ.ለ ንምድልዳሉ ዓቕሙ ብዝፈቐደ ክሰርሕ እዩ። ኣብ ግንባርዊ ንጥፈታቱ ዝምልከት ድማ፡ ብዝውንኖ ናይ መራኽቢ-ብዙሓን መሳርሒታት ማለት፡ ብፊደያ፡ ዌብሳይትን ልሳኑ “መጽሔት ኪዳን” ብምጥቃም ብመጠኑ ፕሮፖጋንዳውን ዜናውን ስራሓት ከካይድ ጸኒሑን የካይድ ኣሎን እዩ። ኣብ ዓቕሚ ኣባላቱ ካድራቱ ምዕባይ ዝምልከት ኣብ ዝተፈላለዩ ጊዜ ውጽኢት ኣኼባታት ማእከላይ መሪሕነትን ፖለቲካዊ ቤት-ጽሕፈትን መደባቶምን መገባሲ ብምግባር ዓቕሞም ክዓቢ ዝሕገዝ ኣኼባታት ትምህርቲ ሂቡ እዩ። ብፍላይ ኣብ ወርሒ ለካቲት ፪፬፻፺፯ ኣብ መጋቢት 2014ን ዝተዋህበ ኤ.ዲ.ኪ. ንዝሰርሐም ስራሕትን ዝመደቦም መጻኢ መደባትን ብዝርዝር ዘስነቐን፡ ንመጻኢ ኣብ ግንባርዊ ስራሕቲ ዝጠቐም ሓጋዚ ሓበሬታን መምርሕን ትምህርቲ /ኦሬንተሽን/ ስለ ዝኸበረ ኣብ ዝቐጸለ ስራሓት ሓጋዚ እዩ ነይሩ። ከምኡውን ንካድራት ኣብ ምምሕዳራዊ መዳይ ዝጠቐም ሓጻር ኮርስ /ትምህርቲ/ ሂቡ እዩ።

ኣብቲ ናይ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ድኽመታት ንምውጋድ ክካየድ ዝጸንሐ ቃልሲውን ናቱ ኣወንታዊ ተራ ነይሩዎ እዩ።ይኹን ዓኣምበር ኣብቶም ዝነበሩ ድኽመታት ንሱ እውን ብሸነኹ ዝስከሞ ናቱ ውሽጣዊ ድኽመታት ነይሩዎም እዮም።

ኣብ ውተሃደራዊ መዳይ ኤ.ዲ.ኪ ወታደራዊ ክንፊ ዘለዎ ኣባላት ውድባቱ ብምውህሃድ ሓደ ናይ ሓባር ዝተወሃሃደ ወታደራዊ ዕማም ክካየድ ክኣክል፡ ስሚናራት ብምግባር ናይ ምውህሃድ ስራሕቲ ከካይድ ጸኒሑ እዩ። ከም ውጽኢቱ ድማ ሓደ ናይ ሓባር ወታደራዊ ኮሚቴ ብምውዳብ፡ ዝተወሃሃደ ዕማም ዝተወሰኑ /ናእሽቱ/ ወታደራዊ ስርሒታት ናብ ልዕሊ ናይ ሓባር ጸላኢ ክካይዱ ጸኒሖም እዮም።እዚ ንኡስ ስርሒታትኪ ድማ ንፖለቲካውን ፕሮፖጋንዳውን ስራሓት ሓጋዚ ባይታ ክፈጥር ጸኒሑን ኣሎን እዩ። ብተመሳሳሊ ምስ ካብ ኤ.ዲ.ኪ ውጽኢ ዘለዎ ወታደራዊ ክንፊ ዘለዎን ዝተወሰነ ውድባትውን ብመትከል ናይ ተወሃሂድካ ምስራሕ ዝብል መገባሲ ብምግባር ኣብ ወታደራዊ መዳይ ብደረጃ ባይቶ ኣብ ዝተወጠነ ስሚናር ብምስታፍ ብደረጃ ኣባላት ውድባቱ ኣብ ናይ ሓባር ነጥብ ስምምዕ ንምብጻሕ ልሉይ ተራ ተጻዊቱ እዩ። እዚ ስምምዕኪ ከም ስምምዕ ህልዊ ኮይኑ፡ ኣብ ዓውደ ተግባር ግን ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ብተግባር ክስራሓሉ ዝተበቐዐ እኳ እንተዘይኮነ፡ ንመጻኢ ግብራዊ ንምግባሩ ኤ.ዲ.ኪ ክጸዕረሉ እዩ።

ኪዳን፡ ውድባት ኣባላት ኤ.ዲ.ኪ፡ ኣብ ምድልዳልን ምሕያልን ኤርትራዊ ሃ/ዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣበርክቶአን ከመይ ይመስል?

ተጋ.ጆማል፡ ውድባት ኣባላት ኤ.ዲ.ኪ ኣብ ምድልዳልን ምሕያልን ሃገራዊ ባይቶ ኣበርክቶአን ዝብል ሕቶ ልዕል ክብል ዝጠቐስኩዎ ተራ ናይ ኤ.ዲ.ኪ ኣብ ምሕያል ኤርትራዊ ሃ/ዊ ባይቶ ብጥምር ዝገልጽኩዎ ስለዝኾነ፡ ብዙሕ ሓድሽ ዝውሰኹሉ ኣይክልወንን እዩ። ኣብዚ ዝጠቐሶ ነገር እንተሃለወ፡ ኤ.ዲ.ኪ ከም ግንባር፡ ኣባላቱ ዝኾና ውድባት ድማ ብተናጻል ሰፊሕ ሃ/ዊ ግንባርና ሃ/ዊ ባይቶ ኣብ ምድልዳል ብከምቲ ዓቕመን ካብኣተን ትጽቢት ዝግበረለን ተራ ኣወፍዮን እዩን ክበሃል ዝኣክል እኳ እንተዘይኮነ ብሓፈሻ ግን ኣስማት ምዝርዝር ከዩድለዩ ተረኤን ከበርክታ ጸኒሑንን የበርክታ ኣለዎን እዩን። ብካልእ ኣገላልጻ፡ ኤ.ዲ.ኪ ከም ግንባር ይኹን ኣባላቱ ብተናጻል፡ ኣብ ዙርያቲ ኣወንታዊ ተረኤን ከምቲ ካልእ ተላፋኒ ሓይልታት /ፖለቲካዊ ውድባትን ስቪክ-ማሕበራትን/ ድኽመታትውን ጸኒሑዎንን ኣለወንን እዩ።

ኪዳን፤ ኤ.ዲ.ኪ ካብዚ ዘካይዶ ዘሎ ቃልሲ ዝያዳ ኣድማዒ ምእንቲ ክኸውን ብቐዳምነት እንታይ ሰሪዑ ዝሓዞ መደብ /እስትራቴጂ/ ኣሎ?

ተጋ.ጆማል፤ ኤ.ዲ.ኪ ብሓጻሩ ኣብ ቃልሲ ዝያዳ ኣድማዒ መታን ክኸውን ዝሓዞ መደብ /እስትራቴጂ/ ኣብቶም ክሳብ ሕጂ እናኣሰሳሎም ዝመጸ ኩሉ-መዳያዊ ቃልሲን፡ ኣብ ነብሱን ዓሚቕን ሃናጽን ገምጋም ብምግባር ናይ መጻኢ ኣንፈት

ናይ ቃልሱ ክርእን ክምድብን እዩ። ካብዚ ተበጊሱ ድማ ኩሉ ነቲ ቃልሲ ከሓይል ዝኸለል፡ ውህደት ናይ ተቃዋሚቲ ሓይልታትና ከረጋግጽ ዝኸለል ኩነታት ንክፍጠር ናይ ገዛእ ርእሱ ኣወንታዊ ናይ ቃልሲተራ ንክጸወት ክቃለስ እዩ። እዚ ዝተጠቐሰ ገምጋምን ሓድሽ መደባትን ክሳብ ዝገዱ ኣብ ዘሎ ጊዜ ድማ ቦቲ እናተቐለሰሉ ዝመጸን ዝቃለሰሉ ዘሎን መደባት እናተመርሐ ካብኡ ዝጥለብ ናይ ቃልሲ ኣስተዋጽኦ እናገበረ ቃልሱ ክቕጽል እዩ።

ኪዳን፡ ኤርትራዊ ደሞ/ዊ ኪዳን፡ ካብኡ ወጻኢ ንዘለዉ ሓይልታት/ውድባት ማዕረ ክንደይ ክፋት እዩ?

ተጋ.ጅግል፣ ኤ.ዲ.ኪ ዝኾነ ውድብ/ሰልፊ/ ናይ ግንባሩ ረጅሒታት ዘማለኡ ኣባልነት ረኺቡ ክቃለስ ኩሉ ጊዜ ማዕጽኡ ክፋት እዩ። ኤ.ዲ.ኪ እዚ ጥራሕ ዘይኮነስ ኤ.ዲ.ክን ካለኡት ፖለቲካዊ ውድባትን/ ስፊሕ ሃገራዊ ዓቕሚ/ ዝሓቕፈ ናይ ፖለቲካዊ ውድባት ጽላል ንክምስረትውን ዝድግፍን ኮይኑ ንምምስራቱ እውን ብዓቕሙ ክነጥፍ ጸንሑ እዩ። እዚ ጉዕዞ እዚ ብመሰረት ክሳብ ሕጂ ዝተጎዘዘ ኣብ ጸብጻብ ብምእታው ከመይ ክኸውንዩ ኤ.ዲ.ኪ ንቕድሚት ናይ ገዛእ ርእሱ ገምጋም ክገብረሉ ብመደብ ተታሒዞ ዘሎ እዩ።

ኪዳን፣ ንስርዓት ህግደፍ ብምእላይ ኣብ ኤርትራ ሰላምን ራህዋን ንምውሓስ ብደምቡ-ተቃውሞ ኮነ፡ ኩሉ ደላይ ፍትሒ ኣብ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ኣብዚ ሕጂ እዋን ብቕዳማይ ደረጃ እንታይ ዓይነት ስራሕ/ቃልሲ/ ክዓምም ኣለዎ ትብል?

ተጋ.ጅግል፣ ኩሉ ኣብ ሰላም፡ ፍትሕን ልምዓትን ጠቕሚ ዘለዎም ተቃላሳይ ኣብዚ ጊዜ ዝለዎ /ክህልዎ ዝኸለል/ ካላኣዊ ፍልልይ ብደሞ/ዊ ኣገባብ እናማሓደረ፡ ኣብ መድረኻዊ ዕማማት /ምውጋድ ሓባራዊ ጸላኢ መ/ህግደፍ/ ዘተከለ ዝተወሃሃደን ዝተዋደደን፡ ኣብ ምትእምማንን ምድግጋፍን ዝተሰረተ ውዑይ ቃልሲ ከካይዱ ክበቕዑ /ክንበቕዑ/ ኣለና እብል። ብተወሳኺ ዝኾነ ውድብ /ሰልፊ/ ካብ ዝኾነ ህርፋን ናይ ስልጣንን ጉጅላዊ ምንቅስቃስን ድሑኑ፡ ንሓባራዊ ዕላማን ዕማማትን ብዘይተገላባኑት እናኣሰላሰለ ህዝብን ሃገርን ኣብ ምድሓን ክንቃለስን ክንረባረብን ኣለና ብምባል ለበዋይ ክቕርብ እፎቱ።

ኪዳን፣ ኣብ መጨረሻታ ብወገንካ ትብሎ ነገር እንተልዩ ዕድል ክህበካ/ ናብኻ ብገድፎ/?

ተጋ.ጅግል፣ ክብሎ ዝደሊ ርእይቶ ኣብ ዝተላዕሉ ዝተፈለለዩ ሕቶታትን መልሶምን ኣሳሚዶ መብዛሕቲአም ኢለዮም እዩ። ንምዝላም ዝኣክል ግን፡ ዘለናዮ ህሞት፡ ከም ህዝብን ሃገርን ኣብ ኣዝዩ ዘሰገእ ተሓፋፊ ኩነታት ንርከብ ከም ምህላውና መጠን፡ ንኣዕናዊ ስርዓት ህግደፍ ብሓባር ተቃሊስና ብምውጋድ ኣብ ልዕሊ ህዝብናን ሃገርናን ዘንጸላሉ ዘሎ ናይ ውድቀትን ምብትታንን ሓደጋ ዓጸፍና፡ ከም ህዝብን ሃገርን ህልውናናን ቀጸልነትናን ንምርግጋጽ ካብ ዝኾነ ጊዜ ንላዕሊ ሓሪንና ክንቃለስ ኣለና እብል። ከምኡ እውን ሓድነት ደንበ ተቃውሞ ንምዝራግን ኣንፈቱ ንምዕጻፍን ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ መንገዲ ዝካየዱ ጸለመታትን ወስታታትን ብሓባር ቃልስታት ክግትኡ እንተዘይክኢሎም ብብግዜኡ ሸለል እንዳበልካ ክሕለፉ እንተደኡ ኮይኑ ከምዚ ዝኣመሰለ እከይ ተግባራት ዘካይዱ ኣካላት ብዝደዳ ክሸድኑን ናብ ዝኸፍኡ ሓደጋ ክሰጋገሩን እንተዘይኮይኖም ክእረሙ ኣይክእሉን። ስለ ዝኾነ ከኣ ፖለቲካዊ ሓይልታት ኤርትራን ሰብካዊ ማሕበረሰባትን ህዝብን ሓድነቶም ኣደልዲሎም ንኸምዚ ዝኣመሰለ ከፋፋይን ኣፍራስን ተግባራት ዘካይዱ ኣካላት ካብ ኣዕናዊ ተግባራቶም ንክቐጠቡ ዓገብ ክብልዎም ይግባእ እብል። ካብዚ ሓሊፉ ኣብዚ መድረኽዚ ከም ህጽጽ እዋናዊ ዕማምና ንምዕዋት 2ይ ሃገራዊ ጉባኤ ንሸባሽብ ከም ዘለና መጠን ኩሉ ዕማማት ፈ.ቤ.ጽ ኣሰናዳኢት ሽማግሌን ብዓወት ክዛዘም ምእንቲ ኩሎም ፖለቲካዊ ሓይልታትን ሰብካዊ ማሕበረ ሰባትን ህዝብን ኣብ ነጌ እዚ ቅኑዕ ዓላማታትዚ ጠጠው ኢሉ ኩሉ ሸነኻዊ ምድግጋፍ ክገብሩ ጸዋዒታይ የቕርብ። ኣብዚ መዳይዚ ከኣ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ምስ ኩሉ ዘጋጥምም ባዕላውን ወድዓውን ጸገማት ብቃልሲ ብምስጋር ብዝተኻእለ መጠን ምስ ኩሎም ነዚ ቅዱስ ዕላማ ዝድግፉ መሻርኹቲ ኣካላት ባይቶ፡ ደለይቲ ለውጢ ዝኾኑ ሓይልታት ደምበ ተቃውሞ፡ ሰብካውያን ማሕበራት፡ ምሁራን፡ መንእሰያትን ደቂ ኣነስትዮን ኮይኑ ንምዕዋት ካልኣይ ሃገራዊ ጉባኤ ዕዙዝ ተርኡ ክጸወት ከዘኻኸር እፈቱ።

ኣብ መወዳእታ ከመሓላልፎ ዝደሊ መልእኽቲ እንተሎ ንዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ ነቲ ብጨቋኒ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ተማሪሩ ካብ ሃገሩ ተሰዲዱ ኣብ ፈቕዶ ሃገራት ዓለምን ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ኣብ ዝርከባ መዓሰኸር ስደተኛታትን ንዝርከብ ህዝብና ድማ ብፍላይ ኣብ ምድግጋፍ ዝርከቡ መንግስታትን ግብረ ሰናይ ትካላትን ብሓፈሻ ንህዝብናን ተቃዋሚ ሓይልታቱን ሰብካዊ ማሕበረሰብናን ንስደተኛታት ዜጋታትናን ኣብ ምሕጋዝን ምድግጋፍን ብፍላይ ከኣ ንስደተኛታት ዜጋታትና ኣብ ሃገርም ዘይረኽብዎ ዕድላት ትምህርቲ ካብ ዝተሓተ ደረጃ ክሳብ ዝለዓለ ናይ ዩኒቨርሲቲ ትምህርትን ዝተፈላለዩ ሞያዊ ስልጠናታትን ኣብ ምሃብ ንዝርከቡ ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ብሽም ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳንን ብሽም እቲ ውጽዕ ህዝቢ ኤርትራን ከመስግን እፈቱ።

ካብ ብሕቡእ ሕጫታ ርእይቶ ብጋህዲ

መንግስቲ ኤርትራ ሕገ ከምዘይብሉ፡ ርእይቶ ህዝቢ ከመዘየኸብር፡ ብሓይሉ ህዝቢ የመሓድር ከም ዘሎ፡ ስለዚ ከኣ፡ ለሚገኝ ጸሎት ገይርካ ዘይኮነ፡ ብቻልሲ ብሓይሊ ካብ ዝሓዞ ፖለቲካዊ ስልጣን ደርቢኻ ገበነኛታት ኣብ ቅድሚ ህዝብን ሕግን ኣቕራብካ ተመጣጣኒ ፍርዲ ክረኽቡ ብምግባር፡ ናብ ውሑስ ሰላም ደሞክራሲን ቀጻልነት ዘለዎ ሃገራዊ ልምዓትን ገጽና ክንጥም ከም ዘለና ናተይ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ርእይቶ ዝበዝሖ ኮይኑ ይረኣየኒ። ህግደፍ ክወድቅ ግን፡ ብስምዒት ዘይኮነ ብንጽር ፖለቲካዊ መዕቀኒታት፡ ባህሪኡ እንታይ'ዩ፣ ዝውክሎ ቀጻላን፣ ህዝቢ ብምፍልላይ ዕምሪኡ ንምንዋሕ ዝጥቀመሉ ናይ ፈላሊኻ ግዛእ ሚላን ኣዳቂቕካ ምፍላጥ የድሊ። ሓይልኻን ሓይሊ ጸላእን ብግቡእ ምምዛንን ብኡ መጠን ዘድሊ ምድላዎት ገይርካ ህዝቢ ኣብ ጎኒኻ ኣሰሊፍካ ብተግባር ምክሻሕን'ዩ ፍታሕ ዘምጽእ። ብግቡእ ዝተጸገዐ ኣሰላልፋ ሓይልታት ባህርን ዓቕምን ጸላእን ከነጽርን ፖለቲካዊ ንቕሓት ህዝቢ ኣበሪኹ ኣብቲ ንለውጢ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ብምሉእ ወገ ክሳተፍ ክገብር ወይ ክገብሩ ዘለዎ ፖለቲካዊ ውድባትን ግንባራት ይመስለኒ። ካብቶም ከምኡ ክገብር ዘለዎም ፖለቲካዊ ውድባትን ግንባራትን ኢሊ ዝርእዮ ሓደ ከኣ ብቡሓት ፖለቲካዊ ውድባት ጥራሕ ዝቕመ ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን'ዩ።

ዝኸበርኩም ኣዳለውቲ መጽሕፍት ኪዳን፡ ኣነ ንስርዓት ህግደፍ ነጺገ ካብ ኤርትራ ዝወጸኣኩሉ ምክንያት ኣብቲ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ካብኡ ናብኡ ድማ ኣብ ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን ኮይነ ዜግነታዊ ግቡኣይ ክዋጸእ ኣለኒ ዝብል ውሳኔ ሓዘ መጻእ። ኣብዚ ምስ መጻእኹ ግን ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን ከምቲ ኣብ ወግዓዊ ኣኼባታቱ ዝካይዶም ኣብ ተግባራዊ ስርሓቱ ግን ጽዒቆም ክኸዱ ኣብ ምግባር ገለ ድኽምታት ዘሎ ኮይኑ ይርኣይኒ። እዚ ካብ ምንታይ ዝብገስ ካብ ዓቕሚ ምሕጻር ድዩ ወይስ ብተወፋይነት ዘይምስራሕ ክድህስስ ዘለዎ ኮይኑ ይስምዓኒ።

ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ንክምስረት፡ ኤርትራዊ ደሞክራሲያዊ ኪዳን ዝለዓለ እጃም ከምዝተጸወተ ብዙሓት ይዝረብሉ'ዩ። እዚ ኣብ ቦትኡ ዘሎ ኮይኑ ኤዲኪ ካብኡ ብዝበለጸ ዓይነታዊ ንጥፊታትን ስርሓትን ብምክያድ፡ ኣብ ዝካየድ ዘሎ ጉዕዞ ደሞክራሲያዊ ቃልሲ ልዑል ገድላዊ ተርኡ ክጸወት እብል።

አማኒኤል ካብ ኣዲስ ኣበባ

ንገላ ብሕጊ ነቲ ካልእ ብሕልና ዘሕትት ከይክውን?

ኤርትራውያን ኣብ ነጻ መሬትና ብነጻነት ክክብር ዕድል ኣይረኽቡናን። ኣሕዋትና፣ ኣሓትናን ወለድናን ዝኸፈልናሉ ነጻነት ኣብ ክንዲ ምሉእ ህዝባዊ ሓርነት ዘይተጸበናዮ ባርነት ኣምጺኡ። ብዘይግነትን ብትውልድን ኤርትራውያን ክንስና ንመንግስቲ ኤርትራ ዝደገፈን ዘይደገፈን ኣባል ህግደፍ ዝኾነን ዘይኮነን ግብኡ ዘማለኡን ዘማለኡን / ንህግደፍ ዘጣቐዩን ዘይጣቐቑን መዝሙር ሓሶት ዝዘመረን ዘይዘመረን ንተቓዋምቲ ውድባት ብወያኔ ዘጸለመን ዘየጸለመን ንምምሕዳር ኣመሪካ ዝኾነን ዘይኮነን ማለትዮ/ ብዝብሉ መዕቀኒታት ኣብ ሃገርና ከም ንግድ ተግዘብቲ ክንከውን ተፈሪድና። ንምዃኑ በዚ ዓማጺ መንግስቲ ከም ዜጋታት ንፍለጥዶ ኣይንፍለጥን ክሳብ ንጠራጠር ኮይና። ኣብ ግዜ ሞት ንዕደም ኣብ ግዜ ረብሓ ብወገን ንዝረ ንግለል ንገብር ጨኪቕና። መግዛእቲ ጥሊያን፣ እንግሊዝ ኮነ ስርዓታት ኢትዮጵያን ከም ዝፈጸምዎ ብታሪኽ ሰሚዕናዮ ዘይንፈልጥ ስቕያታዊ መግረፍቲ ኣብ ርእሰና ተፈጸሙ። ኣብ ተራ ማሕበራዊ ጉዳያት ዝተፈልየ ሓሳብ ዘቕረቡ፣ ዕረፍቲ ከይደም ናይ ሰዓታት ግዜ ዘሕለፉ መሳኪን ወተሃደራት፣ ኣብ ቅድሚ ግደንና ብትእዛዝ መራሕ በጠሎኒ ብኮለኔን ጀነራል መዓርግ ዘለዎም ሰባት ክርሸኑ ርኢና።

ከም ቀዳማይ ምርጫ ንሓጽር ባርነት ጥሒስና ናብ ስደት ኣምራሕና። ኣብ ስደትና ድማ ካልእ ካብኡ ዝበኣሰ መስገደል ገጠሙና። ካብ ዶብ ሱዳን ክሳብ ግብጺ እስራኤል ዘሎ መስመር ብዝተዘርግሑ ነጋዶ ሰብ ጥራሕ ዘይኮነስ በላዕቲ ስጋ ሰብ ኤርትራዊ ነብሲ ተበሊዑን ገና ይብላዕ ኣሎን። ማዕከናት ዜና ዓለም ከም በዓል ተለቪዥን ሲ ኤን ኤን ኣልጀዚራ ዝኣመሰሉ ትካላት ስቓይና ኣብ እንግድዓና ብዝተፈጸመ ምትኮስቲ ናውቲ ክብድና ብመጥባሕቲ ክውሰድ ዘርኢ ምስልታት ኣደገፎም ናብ ማሕበረ ሰብ ዓለም ከቃልሖም እንከለው፡ ሃገር የመርሕ ኣለኹ ዝብል ነውራም መንግስቲ ኢሳያስ ግን፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ስደተኛታት ከምዚ ዝበለ ሓደጋ ኣጋጠመ፡ ብነጋዶ ሰብ ባርባራዊ ግፍዕታት ይበጽሖም ኣሎ ዝብል ዜናውን ከቃልሖልና ፍቓደኛ ኣይኮነን። ከም ናይ እንቋዕሰይ ከምኡ ረኽቡ መግለጺ ሓጎሱ ድማ ንኤርትራውያን ግዳያት ዘይሕጋውያን ኣፍሪቃውያን ስደተኛታት ብዝብል ከቃልሖ ኣይሓፈረን።

መንግስቲ ኢሳያስ ጠንቂ ናይ ኩሉ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ዝፍጸም ዘሎ ስቓይን ሞትንዮ። መብዛሕቲኡ ካብ ኤርትራ ዝሰደድ ዘሎ ሰብ ብቐጥታ ወይ ብተዘዋዋሪ ዝገፍ ገንዘብ ከፊሉ ብምትሕብባር ኣካላት መንግስቲ ማእከሎትን ላዕሊትን ጀነራላቱ ከም ዝወጽእ ዝፍለጥዮ። ካብ ዶብ ሱዳን ጀሚርካ ክሳብቲ ብዓሰርተታ ኣሸሓት ዶላራት ዝኸፈለሉ፡ ኮላሊት፣ ጸላም ክብዲ፣ ብሌን ዓይኒ፣ ማህጸን ደቂ-ኣንስትዮን ኤርትራውያን ዝሸየጠሉ ዘሎ መስርሕ ኢድ ከም ዘለዎ ብብዙሕ መርተዖታት ዝተረጋገጸዮ። እዚ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ዝፍጸም ዘሎ ገበን ተራ ገበን ኣይኮነን። ወዲ-ሰብ ብዘይቀጥታዊ መንገዲ ስጋ ሰብ ዝኢኡ ዝበልግሉ ዘሎ ብምዃኑ እዚ ብሓይሉ ዝምካሕ ዘሎ ጉጅለ ብህዝባዊ ቃልሲ ምስተሳዕረ ብሕጊ ክሕተትዮ።

እቲ ካልእ ልዑል ተርኡ ክጸወት ዝኸእል ኮይኑ ዝተራእየ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ንስርዓት ህግደፍ ንምውጋድን ኣብ ሃገርና እዚ ሕሱም ናይ ስደት ተርእዮዚ ኣብቂዑ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ክረጋገጽ ዝቃለሱ ዘለዉ ሓይልታትን በርጌላውያን ማሕበራትን ተራ ብዝምልከትዮ። ኣብዚ ብነጋዶ ሰብ ዝኸይድ ሓደጋዚ ብውድባት ይኹን ብኤዲኪ ከምኡውን ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጥን ነዚ ጸገማትዚ ንምፍታሕ ኣብ ዲፕሎማሲያዊ መዳይ ጸዕርታት ዝገብሩ በብግዜኡ ብዝወጹ መግለጺታት ዝከታተሎምን እንተኾነኩ ክሳብ ሕጂ ብኣድማዒ መልክዑ ነዚ ጸገምዚ ኣብ ምፍታሕ ኣይተበጽሖን። ሓሓፊ ኣብ ሰብኣዊ መሰላት ዝጣበቐ ኤርትራውያን ዜጋታት ብውልቀን ብማሕበርን ዝገብርዎ ጸዕርታት ዝምጎስ ተግባራት ከም ዘሎ ኮይኑ እንተደኣ እቲ ልዑል ዓቕምታት ዘለዎ ሓይልታት ደንበ ተቓውሞ ግን ካብዚ ሕጂ ዘካይዶ ዘሎ ጸዕርታት ኣበርቲዑ ክነጥፈሉን ክበራበርን ኣለዎ ዝብል እምነት ኣሎኒ። ስክፍታይ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ከምኡ ክገብር እናኸኣለ ከሎ ኣብ ተግባር ክንቀሳቐሱ እንተዘይከኣለ ጽባሕዚ ጸገምዚ ብሕልናውን ዝሕትት ከይኸውን ብዝብል ሓሳባተይ ይገልጽ።

ክብርም ጥዑምዝጊ ካብ መዓሰከር ስደተኛታት

እምቢ ንምልኪ!!

ኣይንግዛእን ንምልኺ

ኣይንበሃልን ተምበርካኺ

እስኪ ኩልና ንተኣኻኽብ

ዕድሚኡ ይሕጽር እዚ በላዕ-ሰብ

ህዝብን ሃገርን ብሉሰ ብትምክሕቲ

ውዲሉ ሓዲሩ ክፍደያ እዩ ሓንቲ ብሓንቲ

ዘብርዕሽላት ፈቐዶ ሰደት በረኻ ዕንክሊል

ዜጋታት ክሕረዱ ክጥብሉ ጋይላ ዝተኸሉ

በል ተልዓል ዓሌት ሃይማኖት ክይፈለኻ

ህዝቢ ኤርትራ ቆላ ደጋ ኣብ ሰደት ዘለኻ

ብሓዘን ስቓይ ሰደት ተማረረ ህዝቢ

ሆ ንበል ንዕሰሎ ህም ንህቢ

ክይዓጀበና ጉራ ፈኸራ

ብተራ ይራይዋ ስቓይ መከራ

እንተ ንሱ ቦኸቢኹ ሱሩ ተበቲኹ

ክበቦ ግዳ ክይጠፍእ ሰሊኹ

ክሳብ ሕጂውን ምጽንሑ ኔጋ እያ

ዘይነጽፍ ህዝቢ ምኻኑ ብደግ ይራያ

እወ ንደሞክራሲ እምቢ ንምልኪ

እወ ንፍትሒ እምቢ ንግፍዒ

ሓፈሻዊ መትከላት ኤ.ዲ.ኪ

1. ሃገራዊ ልኡላውነትን፣ ሓድነት ህዝብን መሬትን ኤርትራን፣ ብአህጉራዊ ተፈላጥነት ዝተአምነሉ ጂኦግራፊያዊ ደባታን ምዕቃብ።
2. ብጅግንነታዊ ሃገራዊ ተጋድሎ ዝሰረጸ ሃገራዊ ሓድነት ምዕቃብን ምዕዛዝን።
3. ካብ መትከላት ደሞክራሲን፣ ሰላምን፣ ሰብአዊ መሰላትን ብምብጋስ፣ ኣብ መንጎ ዝተፈላለዩ ክፍልታት ሕ/ሰብ ኤርትራ ፍትሕን ማዕርነትን ንምርግጽ፣ ኣብ ፍትሓዊ ምምቕራሕ ስልጣንን ሃብትን ምእማን።
4. ዜግነት መሰረት መሰላትን ግቡኣትን እዩ። ዜጋታት ኣብ ቅድሚ ሕጊ ማዕረጎም።
5. ሃይማኖታዊ፣ ብሄራዊ፣ ባህላዊን ብዙሕነት ምእማን። ምእንቲ ትግባረ ትሕዝቶ መሰረታዊ መሰላት፣ ነዚ ብዙሕነት ዚ ንምክባርን ምርጋግጽን፣ ኣብ ኣህጉራዊ ቻርተርን ውዑላትን ሰሪቶም ብዘለዉ ኣድማሳዊ መሰላት ምምእዛዝ።
6. ብኩሎም ኣህጉራዊ ቻርተራትን ውዑላትን ዘረጋገጸም መሰላት ምእማን። ከም ሓርነታት እምነት፣ ኣምልኾ፣ ምሕሳብ፣ ምዝራብ፣ ምውዳብ፣ ምንቅስቃስ፣ ዋንነትን ካልእ ኩሉ ሓፈሻውን ውልቃውን ሓርነታትን። እዞም መሰላት እዚኣቶም ቅዋም ኤርትራ ክውሕሶም ምግባር።
7. ሃይማኖትን፣ ባህልን፣ ብሄርን መንነት ህዝቢ ኤርትራ ካብ ዝህነጸሎምን፣ ሓባራዊ ስምዒታቶም ዝገልጹን መሰረታዊ ረቛሒታት እዮም። ስለ ዝኾነ፣ ንኩሉ ክፍልታት ህዝቢ ኤርትራ ሃይማኖታዊ፣ ፖለቲካውን፣ ማሕበራውን መሰላት ምሕላው።
8. ውድባትን ሰልፍታትን ኤርትራ፣ ብቐፅ ኩይኑ ዝረኣይዎ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ክውንናን፣ ህዝቢ ኤርትራ ንምዕጋብ ክንቀሳቐሳሉን፣ ቅዋማዊ ምክልኻልን ሓርነትን ይህልወን።
9. ህዝቢ ምንጪ ስልጣን ምኃኑ ምእማን።
10. ትግርኛን ዓረብኛን ዕላውያን ቋንቋታት ኤርትራ እዮን። ኩለን ቋንቋታት ኤርትራ ማዕረ እዮን። ብሄራት ኤርትራ ቋንቋታትን ንምምዓባልን ንምጥቃምን መሰል ኣለወን።
11. ንዋላ ሓደ ብዘይምግላል፣ ኣብ ፖለቲካውን ሰልፋውን ብዙሕነት ዝተመሰረተ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ንምትካል ምቅላስን ምምእዛዝን።
12. ሰለስትኡ ስልጣናት ሓጋግን፣ ፈጻምን ፈራድን ምፍላይን፣ ኣብ መትከል ሰላማዊ ምቅብባል ስልጣንን ናጽነት ቤት ፍርድን ምእማን።
13. ኣብ ኤርትራ ቅዋም ዘውሕሶ ዘይምእኩል ስርዓት ምትካል።
14. ብዘይሕጋዊ ኣገባብ ዝተመንዘዐ መሬትን ንብረትን፣ ብሕጋውን ፍትሓውን መንገዲ ናብ ዋናታቱ ምምላስ።
15. ኣብ ሃይማኖት፣ ወይ ባህሊ፣ ወይ ወይን ብሄር ዘትከለ ኩሉ መልከዓት ኣድልዎን፣ ኣብ ልዕሊ ደቂ-ኣንስትዮ ዝወርድ ኩሉ ዓይነት ግፍዕታትን ንምውጋድ ምምእዛዝ።
16. ምስ ሃገራት ዓለም ብሓፈሻ፣ ምስ ህዝብታትን ጎረባብቲ ሃገራትን ዞባን ከኣ ብፍላይ፣ ኣብ ሰላምን፣ ምትሕግጋዝን፣ ሕድ-ሕድ ምክብባርን፣ ሓባራዊ ረብሓታትን፣ ኣብ ናይ ካልኣት ውሽጣዊ ጉዳያት ጣልቓ ዘይምእታውን ዝተመሰረተ ሃናጺ ዝምድናታት ወጻኢ ንምህናጽ ምቅላስ። ብአህጉራዊ ቻርተራትን ውዕላትን ምምእዛዝ።

